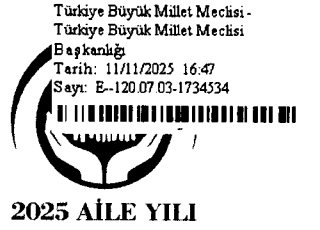

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18429391

Konu : Soru Önergeleri (7/30692-7/32458)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/30692 } GK 11
7/32458 }

İlgi : a) 22.07.2025 tarihli ve 1669528 sayılı yazınız.
b) 27.08.2025 tarihli ve 1687203 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/30692 ve 7/32458 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/30692 Cevap Metni (4 Sayfa)
- 2 - 7/32458 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E15E6F09-10E9-4724-A43D-DFEDDB83680F

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

**Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ'a Ait 7/30692 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2023-2030) ve I. Aşama Eylem Planı (2023-2025) ile Eğitim, İstihdam, Sağlık, Barınma, Sosyal Yardımlar ve Sosyal Hizmetler ile Genel Politikalar alanlarında belirlenen 34 Eylem ile Roman vatandaşlarımızın refah düzeylerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Roman vatandaşlarımızın kültürünün korunarak yaşatılması amacıyla 8 Nisan tarihinin "Romanlar Günü" olarak kutlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 8 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu kapsamda eylem planının genel politikalar alanı kapsamında "Roman vatandaşların toplumla bütünleşmelerinin önündeki engelleri tespit ederek ve sosyal içerme alanında kamu kurumlarının ve kişilerin bilgi ve farkındalık seviyelerini yükselterek toplumsal kaynaşmanın geliştirilmesine katkı sağlanması" stratejik amacı doğrultusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2023-2030) ve I. Aşama Eylem Planının (2023-2025) altı temel politika alanından birini "Eğitim" oluşturmaktadır. Söz konusu politika alanı kapsamında "Roman çocuklar için kaliteli eğitime erişimin artırılması eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması ve Roman çocukların en az zorunlu eğitimlerini başarıyla tamamlamalarının sağlanması" stratejik amacı doğrultusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

I. Aşama Eylem Planının 2025 yılı sonu itibarıyla tamamlanacak olması nedeniyle 2026-2030 yıllarını kapsayan II. Aşama Eylem Planı hazırlıkları yürütülmekte olup yeni eylem planının 2026 yılı başında yürürlüğe konulması planlanmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYD) aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65. Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Sosyal Dayanışma Merkezi (SODAM) Projeleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu (SYDTF) kaynaklarıyla finanse edilen bir sosyal hizmet projesi olup Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla yürütülmektedir. SYD Vakıflarına yıllık olarak kaynak tahsisatı yapılmakta olup 2025 yılı itibarıyla ülke genelinde 87 SODAM için kaynak tahsis edilmiştir.

SODAM, Roman vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı yerlerde kültürel, mesleki ve sportif kurslara erişemeyecek olan kadınlar için psikososyal, sosyokültürel, mesleki ve kişisel yönden gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla faaliyet gösteren merkezlerdir.

SODAM Projelerinde sunulan hizmetin kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla 2025 Aile Yılı kapsamında Aile İletişim Atölyeleri düzenlenmesi planlanmıştır. Aile İletişim Atölyeleri ile birlikte ailelerin birlikte vakit geçirmesine yönelik piknik, gezi, sinema gibi aile bireylerinin birlikte vakit geçirmesi amaçlanan atölye çalışmaları uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra aile, iletişim, drama etkinlikleri gibi eğitim, seminer atölyeleri düzenlenmektedir. Bu atölyelerde verilecek eğitimler ADEM/SODAM'larda istihdam edilen koordinatör ve eğiticiler ile birlikte

yerelde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Sağlık İl Müdürlüğü, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Üniversiteler vb. kurum ve kuruluşlarla yapılacak işbirliği doğrultusunda bu kurum ve kuruluşlardan görevlendirilecek uzman personel tarafından verilmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan desteklenmesini de temel almaktadır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek sahibi olmalarına çalışılmaktadır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır. Ayrıca ihtiyaç duyulan vakalarda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri alınabilmektedir.

“*2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı*”nda yer alan “*Çocuk Dostu Adalet Stratejik Amacı*” ve “*Aileye ve Çocuğa Yönelik Koruma ve Destek Hizmetleri Stratejik Amacı*” altında yer verilen alt faaliyetlerle ile çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunmasına yönelik çalışmalar koordine edilmektedir. Eylem planında yer verilen faaliyetler kurumlar arası iş birliği ile yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihmal ve istismardan korunmasına yönelik hizmetler; Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, İkincil Örselenmeyi Önlemeye Yönelik Hizmetler ile Müdahale ve Rehabilitasyon Hizmetlerini kapsamaktadır.

Bakanlığımızca her ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında her ilde Vali başkanlığında Çocuk Koruma İl Koordinasyonları periyodik olarak toplanarak çocukları bekleyen riskler ve bu risklerin önlenmesine ilişkin tedbirler konusunda çalışmalar yürütmektedir.

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek eşitliğinin ana plan ve politikalara dâhil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Türkiye’de kadının güçlenmesi konusunda ulusal mekanizma olan Bakanlığımızca uygulamaya konulan ve 2024-2028 yıllarını kapsayan “*Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı*”nda 2028 yılına kadar kadınların ekonomik alanda güçlenmesine yönelik olarak belirlenen politikalar; kadınların çalışma hayatına daha aktif katılım sağlaması ve değişen işgücü piyasası dinamikleri doğrultusunda ekonomik hayatta söz sahibi olmasını sağlamak temel amacıyla kurgulanmıştır. Bahse konu belge, kadınları ve kız çocuklarını her alanda güçlendirmek amacıyla kurumlar arası iş birliğini geliştirmek üzere Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği politika eksenleri çerçevesinde kurgulanmıştır.

“Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” çerçevesinde beş temel politika eksenine ilişkin “5 Temel Amaç”, “20 Strateji”, “83 Faaliyet” yer almaktadır. Bahse konu dokümanın 'Ekonomi' başlığı altında belirlenen temel amaç, kadınların ekonomik olarak güçlenmesini sağlamak ve değişen işgücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarını desteklemektir. Bu doğrultuda, dokümanda belirlenen politika eksenleri aşağıda yer almaktadır;

1. Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını arttırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
2. Kadınlara ve kız çocuklarına, ikiz dönüşüme (yeşil ve dijital dönüşüm) uyumlu işgücü piyasasında ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yetenekler kazandırılması,
3. Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması,
4. Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması,

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nda yer alan politika eksenleri altında ele alınmak üzere kesişen politika alanları belirlenmiş ve bunlar da “Özel Politika Gerektiren Gruplar” ile “Kesişen Çalışma Alanları” olarak iki alt başlıkta ele alınmıştır. Hem “Özel Politika Gerektiren Gruplar” hem de “Kesişen Çalışma Alanları” Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın genelinde temel amaç, strateji ve faaliyetlerin oluşturulmasında dikkate alınmıştır.

Bu kapsamda, “kadın erkek eşitliği eğitimleri”, “kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme çalışmaları” ve “cinsiyet ayrıştırmalı verilerin mevcudiyeti” kesişen çalışma alanlarından biri olarak ele alınmıştır.

Diğer taraftan, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde “Kadının Güçlenmesi Konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi” yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Bakanlığımız tarafından düzenlenen “Kadınlarla Yükselen Türkiye” programında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Söz konusu Genelge kapsamında, Sayın Bakanımız başkanlığında ilgili diğer bakanlıklar ve kurumların katılımıyla kadınlara yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik tüm çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi, koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması amacıyla “Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu” oluşturulmuştur.

Ayrıca Genelgede, kadının güçlenmesine ilişkin çalışmaların yerel düzeyde etkin şekilde yürütülmesi ve takibi amacıyla, tüm illerde Vali başkanlığında "Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları" kurulmuştur. Bu çerçevede; Bakanlığımızca kadının güçlenmesine yönelik çalışmalar, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ve Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulları tarafından belirlenecek proje ve politikalar çerçevesinde yürütülmeye devam edecektir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), işgücüne ilişkin verilerini kadın-erkek ayrımında genel düzeyde yayımlamaktadır. 2025 yılı Eylül ayı itibarıyla TÜİK tarafından kamuoyuna açıklanan güncel temel işgücü göstergelerinde; kadınların işgücüne katılım oranı: %35,7, kadınların istihdam oranı: %31,8'dir.

Bakanlığımız görev alanı kapsamında, kadınların istihdam edilebilirliklerini artırmak ve ekonomik olarak güçlenmelerini desteklemek amacıyla yürütülen proje ve faaliyetler aşağıda özetlenmiştir;

- Bakanlığımız tarafından kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla “Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi” ve “Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi” yürütülmüştür. Hâlihazırda ise “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi”, “Hobin İşin Olsun Projesi” ve “Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi” devam etmektedir.
- Bu projelerin yanında kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile “Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve TÜBİTAK ile “Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü” imzalanmış olup, “kadingirisimci.gov.tr” web sitesi erişime açılmıştır. Bahse konu web sitesinde Kadın Kooperatifleri Ağına kayıtlı kadınlar için “Ben De Varım” uygulaması hayata geçirilmiştir. Ayrıca, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı işbirliğinde imzaladığımız “Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü” çerçevesinde çalışmalar yürütülmüştür.

Bu çalışmaların yanı sıra; kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile “IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü”, İŞKUR ile “İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü”, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile “OSTİM İş Birliği Protokolü”, Hepsiburada ile “Türkiye’nin Girişimci Kadınları İşbirliği Protokolü”, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile “Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve Reges Elektrik ile “Kadınlar için Enerji Okulu İşbirliği Protokolü” imzalanmış olup, Protokoller kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.